

Fosseskansen barnehage AS

Årsplan

2025/26

«Det er to varige gaver vi kan gi våre barn.
Det ene er røtter, det andre er vinger»

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
1.1 Om Fossekansen barnehage AS	4
1.2 Om årsplanen	4
2. Barnehagens rammeverk	5
2.1 Lov om barnehager	5
2.2 Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver	5
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	6
3.1 Pedagogisk grunnsyn	6
3.2 Synet på barnet	6
3.3 Voksenrollen – den autoritative voksne	7
3.4 Omsorg, lek, læring og danning	8
Omsorg	8
Lek	8
Læring	9
Danning	9
Progresjon	10
3.7 Lærende barnehage – utviklingsarbeid	10
4. Barnehagens rotfeste og særpreg	12
4.1 Tilvenning, fellesskap og trygghet	12
Trygge rammer skaper vi sammen	12
Barns beste – her og nå og i framtiden	12
Selvstendighet og hensynsfull atferd	13
4.2 Uteliv og naturen som læringsarena	14
Grønt flagg	15
5. Samarbeid og medvirkning	16
5.1 Barns medvirkning	16
5.2 Foreldresamarbeid	17
5.3 Samarbeid med eksterne	18
5.4 Digitale plattformer	18
6. Årets gang – tradisjonsplan	19
7. Planleggingsdager 2025-2026	19

1. Innledning

1.1 Om Fosseskansen barnehage AS

Fosseskansen barnehage AS er en liten barnehage med et stort hjerte. Barnehagen er en tradisjonell avdelingsbarnehage med to avdelinger, småbarnsavdelingen Humlebolet og storbarnsavdelingen Billebanden. På Humlebolet har normalt 9 barn i alderen 1 og 2 år tilhold sammen med 3 ansatte. Det er 18 barn i alderen 3 til 6 sammen med 3 ansatte på storbarnsavdelingen Billebanden. Vi har en pedagogisk leder på hver av avdelingene, i tillegg til en barnehagelærer, to fagarbeidere og en assistent. Ansatte i Fosseskansen barnehage har både lang erfaring og utdanning. De ansatte er en viktig ressurs i barnehagen og utgjør også eiergruppen i barnehagen. Fosseskansen er en ideell barnehage noe som medfører at alle ressurser hos oss går til å utvikle og drive den gode barnehagen for barna. Styret i barnehagen består av foreldre, foreldre utgjør også foreldreråd og er aktivt med i samarbeidsutvalget. Med både ansatte og foreldre tett på og engasjert i barnehagen blir vi den lille barnehagen med stort hjerte som rommer alle.

1.2 Om årsplanen

Årsplanen er barnehagens viktigste arbeidsverktøy og legger grunnlaget for virksomheten vår. I årsplanen setter vi ord på og synliggjør hvordan barnehagen omsetter barnehageloven og rammeplanens formål og innhold i den daglige driften. Det som beskrives i årsplanen skal oppleves for alle som forholder seg til Fosseskansen barnehage og være vårt arbeidsverktøy for barnehagen som profesjonell pedagogisk lærende organisasjon. I tillegg til barnehagens vedtekter, hvor viktige opplysninger om barnehagen er beskrevet, gir årsplanen foreldre og andre interessenter informasjon om barnehagen og pedagogisk drift. Under ledelse av styrer utarbeider personalet i Fosseskansen barnehage barnehagens årsplan i samarbeid. Det er Samarbeidsutvalget i barnehagen som fastsetter årsplanen. Om årsplan i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det:

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. Det skal synliggjøres hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid. Det skal også fremkomme hvordan barnehagen arbeider med tilvenning av nye barn og ivaretar samarbeid og sammenheng med skolen. (RP, s. 38)

2. Barnehagens rammeverk

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet hvor driften er organisert, planlagt og tilrettelagt etter styringsdokumenter gitt av Kunnskapsdepartementet. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til. Barnekonvensjonen slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-konvensjonen). Blant de viktigste styringsdokumentene er lov om barnehager og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

2.1 Lov om barnehager

Formålsparagrafen i barnehageloven tydeliggjør barnehagens samfunnsmandat som pedagogisk virksomhet. Hos oss gir formålsparagrafen grunnlag for gode refleksjoner i personalgruppen, opp mot praksisen. Vi gjør oss tanker om hva formålsparagrafen sier, hva det betyr for oss og hvordan vi kan sikre drift i tråd med formålsparagrafen. Vi trekker også inn dette i samarbeid med foreldregruppen for å skape den nærhet og forståelse vi må ha i samarbeidet. Barnehageloven finnes her: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64> Formålsparagrafen §1 i barnehageloven:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering».

2.2 Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver

Fosseskansen barnehage skal jobbe i tråd med rammeplanens mål for barnehager. Rammeplanen synliggjør blant annet barnehagens samfunnsmandat, og innhold i årsplanen og barnehagens hverdagsliv skal i størst mulig grad speile rammeplanens intensjoner. Rammeplanen er tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets nettside som du finner her:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

3.1 Pedagogisk grunnsyn

I barnehagens pedagogiske grunnsyn ligger de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for alt vi foretar oss i barnehagen. Grunnsynet bygger også på lover og forskrifter som til enhver tid er gjeldende for barnehager. Det pedagogiske grunnsynet vil alltid være i utvikling, men det er allikevel viktig for oss som barnehage å enes om et felles grunnsyn som skal være tydelig i hverdagen i barnehagen. Vårt pedagogiske grunnsyn er rettesnor for hvordan fellesskapet og individet i fellesskapet skal oppleve at vi har det i vår barnehage og være motivasjonsfaktor i hverdagen. Samtidig skal vi ha rom for ulike meninger, tanker og følelser. Vi skal respektere og tolerere ulikheter og vise det i praksis. I Fosseskansen barnehage er alle del av et fellesskap og i dette fellesskapet har hver enkelt rett til å bli sett, hørt og tatt på alvor for den de er. Vi ønsker å være en arena med raushet for hverandre som individer og fellesskapet skal være en god base for utvikling, mestring og læring.

3.2 Synet på barnet

Vi ønsker å gi barn i barnehagen en god start på livet og vi ser på hvert enkelt barn som verdifullt, kompetent og sosialt fra fødselen av. Alle barn er likeverdige og har rett til å ha og uttrykke sine meninger og følelser.

«Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling» (RP, 2017, s. 7).

Vårt syn på barn er grunnlaget for vår pedagogiske praksis. Barn er ulike, de er enkeltindivider og til tross for at vi i barnehagen forholder oss til barn i gruppe, må vi også se barn som enkeltindivider. To ytterligheter når det gjelder syn på barn er at barn enten ses på som «human beings» eller «human becomings». Barn som «human beings» innebærer å se barn som aktive, deltagende aktører i sitt eget liv, barnet er subjekt i sitt eget liv og relasjonen til barn skal preges av anerkjennelse og respekt. I Fosseskansen barnehage har vi et helhetlig læringssyn og et syn på barn som subjekter som human beings. Vårt syn på barnet legger videre føringer for hvordan vi som voksne skal være i møte med barn.

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden». (RP, 2017, s. 8)

3.3 Voksenrollen – den autoritative voksne

Personalet i barnehagen er den viktigste faktoren når det gjelder kvalitet i barnehagen. Rammeplanen stiller krav til at barnehager skal være lærende, noe som i seg selv betyr at personalet i barnehagen sammen og hver for seg må innta et aktivt og bevisst forhold til seg selv som rollemodeller. De ansatte i barnehagen må reflektere over etiske perspektiver og etterstrebe læring i barnehagens kultur som søker mer enn å rette feil, og alltid holder fokus på barnets beste. Vårt syn på barn er avgjørende for vårt møte med barn. Den voksne som møter barn som kompetente vil være opptatt av barnets subjektive opplevelse. Da vil den voksne ikke så lett definere hva barnet tenker og føler, eller ta på seg ekspertrollen i forhold til barnets subjektive opplevelse.

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller» (RP, 2017, s. 15).

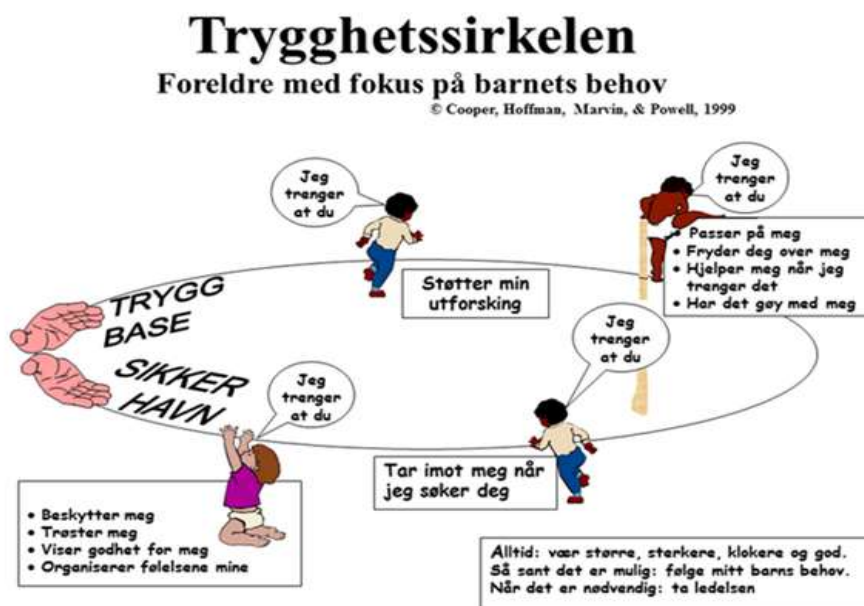
Som voksne rollemodeller i barnehagen må vi også ha gode relasjoner som kollegaer, og legge grunnlag for en kultur hvor vi lærer sammen og styrker hverandre. Vi må være bevisst vår kompetanse, hva er vi gode på og hva vi må jobbe mer med. Målet er ikke det perfekte, men voksne som tør å vise hvem de er, som er raue og bevisst sin rolle som forbilde. Grunnleggende blir å møte alle mennesker slik du selv ønsker å bli møtt. I Fossekansen barnehage skal vi være autoritative voksne, og vi samarbeider også med foreldre for å inspirere. Voksne som er autoritative er varme og forståelsesfulle samtidig som vi stiller tydelige krav og forventninger. Forskning viser at den autoritative voksne er den som helt klart skaper best påvirkning i utviklingen hos barn og unge. Det viktigste som autoritative voksne er at grenser skal settes med respekt og de skal begrunnes. Krav skal stilles ut fra hvor modent barnet er og barnet skal ha medvirkning.

3.4 Omsorg, lek, læring og dannings

Omsorg

Om Trygghetssirkelen

Trygghetssirkelen er utviklet med fokus på trygghet og tilknytning mellom foreldre og barn. Barnehagen kommer inn som den viktigste nummer to og skal trå inn i foreldres sted som omsorgsgiver og hjelp i barnets utvikling.

Sirkelen er i seg selv selvforklarende. Den handler om at den voksen skal opptre som en trygg havn for barnet. Den omsorgsfulle voksen setter grenser og hjelper barnet med å regulere følelsesuttrykk. Balansen mellom oppfordring til utforskning og omsorgsfull base er sentral.

Lek

I Fosseskansen barnehage tilrettelegger vi for at barn skal være aktivt lekende i et sosialt fellesskap. Leken har stor betydning for barns fysiske og psykiske utvikling. I leken utvikles og styrkes identiteten og selvtiliten til barnet. Leken er barnas måte å få forståelse og lære seg å mestre. Den er en spontan og skapende prosess. Lek er frivillig og lystbetont og foregår i en egen verden av «på liksom». Leken gir mulighet til å glemme seg selv, gå ut av virkelighetens verden og inn i lekeverdenen. Slik kan den også være problemløsende. Gjennom leken bearbeider barn inntrykk og får ny erfaring. I leken lærer de å dele, gi og ta imot instruksjoner og ta andres perspektiver. Men samtidig er det viktig at barn leker

for lekens skyld, uten tanke for mål og læring. Vår oppgave som voksne blir derfor å ta leken på alvor. Vi må være tilstede der barna er, skape trygge rammer slik at barna kan utfolde seg og gi seg hen til leken. Vi skal også gi impulser og inspirasjon til leken, eller skjerme lek når den behøver det. Å tilrettelegge for god lek vil si å gi barna rom og tid til ulike typer lek. Noen lekformer trenger god plass og andre trenger små kroker. Som autoritative voksne skal vi ta del i lek på barnas premisser og støtte barn som trenger det inn i lek og med lekrelasjoner. For å være en støttende, autoritativ voksen er det nødvendig å være tilstede, men samtidig gi barna rom for frihet. Denne balansen må ansatte i barnehagen øve og reflektere over for å bli gode på og kunne møte det enkelte barn i.

Læring

Vi ser på læring som en helhetlig og kontinuerlig prosess, hvor både barna og voksne er aktive. Gjennom gode og nære relasjoner ønsker vi å gi barna trygghet til å undersøke, forske og stille spørsmål. Ansatte skal dele kunnskap og erfaringer. Vi skal ha fokus på læring som skjer mellom barn og i barns refleksjoner. Gjennom et trygt og anerkjennende miljø hvor barna utvikler omsorg, respekt og toleranse blir det trygg nok til å spørre om det er noe de lurte på. Vi ønsker at det enkelte barn skal oppleve mestring og se seg selv som verdifulle i fellesskapet. For oss er det derfor viktig at barn får oppleve ulike aktiviteter, kjenne på spenningsfølelse og opplevelsen av å strekke seg og stå i det uferdige. Barn i Fosseskansen barnehage skal oppleve å være medvirkende i et miljø som inspirerer og gir grunnlag for læring. For at barna skal ha en aktiv rolle i barnehagemiljøet må ansatte i barnehagen reflektere over praksis og gjøre bevisste valg som muliggjør barns medvirkning. Læring skjer i lekpregede situasjoner, i organiserte aktiviteter og den frie leken. Rammeplanen gjør oss bevisst på at vi skal fokusere på prosessorientert læring og ikke på resultatorientert læring. Det skal ikke stilles krav til målbare resultater, men målene skal være rettet mot barnas opplevelser. Å evaluere barnehagens arbeid med læring handler derfor ikke om å evaluere barna, men barnehagen som læringsmiljø.

«Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring» (RP, 2017, s. 22)

Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter og se seg selv som verdifullt medlem i et større fellesskap. I rammeplan står det beskrevet at «barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av». Fra barna starter i barnehagen på småbarn til de slutter som skolestartere, er de i en kontinuerlig dannelsesprosess. Gjennom trygge og gode relasjoner, lek og læring formes de som

mennesker. Derfor er det så viktig ansatte rundt barna er bevisst ansvaret, og handler på bakgrunn av felles verdier og felles grunnsyn. Vårt mål er at barna gjennom sin dannelsesreise her i barnehagen lærer gode grunnleggende verdier og får erfaringer med å bli tatt på alvor. Gjennom samspill skal alle barna få erfaringer med ulike måter å tenke og handle på.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.» (Barnehageloven, §1 Barnehagens formål)

Progresjon

«Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres» (RP, 2017, s.38)

I forrige delkapittel viser vi hvordan vi i Fosseskansen barnehage jobber med læring, lek, omsorg og danning. Leken er grunnleggende utspring for alt vi foretar oss i barnehagen og er samtidig tett knyttet til fagområdene beskrevet i rammeplanen. Med utgangspunkt i barnets beste vil vi i Fosseskansen til en hver tid vurdere, tilpasse og tilrettelegge sånn at det enkelte barn får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Denne progresjonstilpasningen er også grunnleggende når vi planlegger og tilrettelegger. Den er avgjørende i valg av bøker, leker, verktøy, utstyr og tilgjengeligheten av disse. I Fosseskansen barnehage ønsker vi å legge til rette for gode mestringsopplevelser for det enkelte barn. Det gjør at våre ansatte til en hver tid må oppdage, følge opp og utvide det barna er interessert i. Samtidig vil vi legge til rette for nye opplevelser og erfaringer og introdusere nye perspektiver. Målet med tilpasning til det enkelte barns progresjon er at alle barn skal få utvikle seg, lære og oppleve varierte lekemuligheter. I barnehagealder vil også progresjon og mestring handle om innhold og arbeidsmåter som tillater at barna opplever gjentakelse, gjenkjennesle og muligheten til å fordype seg.

3.7 Lærende barnehage – utviklingsarbeid

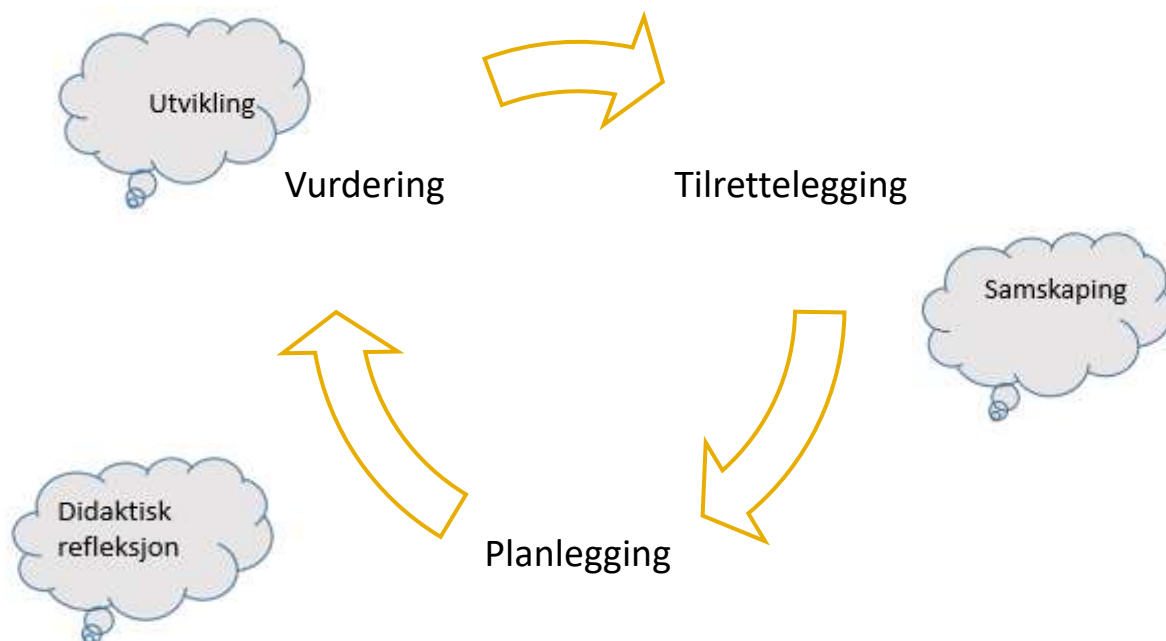
«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller» (RP, 2017, s. 15).

Barnehagen som lærende organisasjon er basert på grunnleggende forståelse av at utvikling av læring, kunnskap og kompetanse først og fremst er knyttet til sosiale og kulturelle kontekster, og ikke minst

til erfaring gjennom deltakelse i praksis sammen med andre. For å utvikle barnehagen som lærende barnehage kreves det arbeidsformer som innebærer erfaringslæring og refleksjon over egen og andres praksis. Vi vil bruke ulike former for pedagogisk dokumentasjon.

Utvikling av en sterk læringskultur og en lærende barnehage vil kreve både tid og ressurser av personalet. Alle ansatte i barnehagen må ta del i læringen, både individuelt og kollektivt, det vil være et kontinuerlig arbeid. Personalets arbeid med mål, planlegging, vurdering og tilrettelegging er utgangspunktet for en god pedagogisk virksomhet. Personalet i Fosseskansen barnehage jobber tett sammen. Vi bruker mye tid på refleksjon og evaluering av ulike sider av virksomheten. Vår barnehage skal være en lærende organisasjon. Det betyr at vi skal utvikle og være i en stadig lærende tilstand hvor alle er delaktige. Vi setter mål for virksomheten, legger planer, vurderer og tilrettelegger. Planlegging gir oss mulighet til å handle langsiktig. Vår årsplan, og våre tradisjons- og periodeplaner er del av vurderings- og evalueringsarbeidet. I tillegg vil enkeltaktiviteter, små eller store, spontane eller planlagte, være en del av barnehagens plan. Vurdering og evaluering bidrar med å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Refleksjon i personalgruppa, dokumentasjon, observasjon, brukerundersøkelse og barns medvirkning er del av vurderingsarbeidet. Barnehagen skal også legge til rette for de som har behov utover det allmennpedagogiske, blant annet ved spesialpedagogisk hjelp og inkludering.

4. Barnehagens rotfeste og særpreg

Vi i Fosseskansen barnehage forplikter oss til å handle omsorgsfullt ovenfor alle barn. Alle barn som starter i Fosseskansen barnehage skal oppleve voksne og barn som er åpne og viser interesse for dem. Barnet skal oppleve å bli sett, hørt og tatt på alvor. Omsorg er en forutsetning for barnets trygghet og trivsel. Miljøet i Fosseskansen er innrettet på å gi barna omsorg og å verdsette barnas egne omsorgshandlinger. Vi legger vekt på at alle barna skal utvikle tilliten til seg selv og andre. Det er særlig viktig for oss at vi framstår som gode rollemodeller for barna, at vi er aktivt tilstede og støtter barnet.

4.1 Tilvenning, fellesskap og trygghet

Barnehagen deltok i folkehelseprosjektet *liten og ny i barnehagen*, et prosjekt som har fokus på småbarns oppstart og tilvenning til barnehagen. Etter endt prosjektperiode valgte vi å videreføre det i egen praksis. I Fosseskansen barnehage har vi dermed 5 dager foreldreaktiv tilvenning for småbarn som starter i barnehagen (ett- og toåringer). I tillegg legger vi vekt på å finne gode måter for tilvenning også for eldre barn som starter i barnehagen. Vi tilpasser og etterstreber en så smidig oppstart som mulig for alle barn.

Trygge rammer skaper vi sammen

Det er godt med de trygge rammene vi har i vår barnehage, med små familiære forhold. Med nærhet mellom alle ledd i barnehagen og barnas hjem, hvor vi legger vekt på tette relasjoner. Vi legger vekt på å være EN barnehage, at vi skal fungere sammen og styrke hverandre på tvers. Barna i Fosseskansen barnehage skal også oppleve denne nærheten og det vil bli lite sårbart for barna når de er godt kjent med alle ansatte og barn. Barna oppmuntres også til å hjelpe og bidra, og på den måten være en del av det å styrke hverandre. Det erfarer vi at gjør barnehagen til en god arena hvor alle opplever tilhørighet. Samtidig gir omgivelsene våre, med naturen tett på en frihet hvor barnehagens plassering får avgjørende betydning som arena for de gode opplevelsene og relasjonene. I rammeplanen for barnehagens oppgaver og ansvar står følgende om oppstart:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn» (RP, 2017, s. 33)

Barns beste – her og nå og i framtiden

I Fosseskansen barnehage skal vi jobbe utviklingsorientert med kompetansen til ansatte og kulturen i barnehagen. Det innebærer å være lærende og legge til rette for gode barnets-beste-vurderinger. Vi

legger vekt på kontinuerlige refleksjoner over hvordan vi kan bidra til at barna får det beste utgangspunktet for veien videre. Barnehagens samfunnsmandat er omfattende, men også tydelig. Det gir klare føringer både her og nå og for framtid, ved å vektlegge barndommens egenverdi samtidig som det også legges vekt på grunnlaget for et godt liv. For oss betyr det at vi må ha flere tanker i hodet på en gang og både se her og nå situasjoner og tenke framover. Vi legger vekt på det som vil gi barna det beste utgangspunktet for å mestre barnehagelivet. Samtidig har vi tett samarbeid med barnas hjem for å gi sammenheng i barnas opplevelser på ulike arenaer, og bidra til det grunnlaget vi tenker er gunstig for å mestre livet framover.

Selvstendighet og hensynsfull atferd

Vi legger vekt på selvstendighet i alle situasjoner og tilrettelegger tid og dagsrytme for å gi rom for dette. Også i kommunikasjon med foreldre er dette vektlagt, både hvordan vi jobber, hva som er tankene bak det og områder hvor det er gunstig med lik praksis. Selvstendighet gir stolthet og mestringsfølelse. Disse følelsene tror vi bidrar til at vi alle gir av oss selv, at vi kommer tett på hverandre og blir godt kjent. Opplevelser som bidrar til engasjement og styrker eierskap ser vi bidrar til atferd med balanse mellom egne og fellesskapets (andres) interesser og behov. Vi ønsker å bidra til at barna får opplevelser med å ta hensyn både til seg selv og til andre, til å opptre varsomt med det vi omgir oss med. Både med dyreliv, miljøet, naturen, omgivelsene og i relasjoner til andre. Vi ser at dette er noe alle må øve på, og hvor det er lett å trå feil. Da kan det også være viktig å oppleve hvordan man kan gjøre det godt igjen og rydde opp. Det å mestre å regulere egen atferd og finne gode måter å forholde seg til alt som omgir seg tenker vi er et godt grunnlag for å ha det godt i livet her og nå og for å mestre det som kommer i framtiden.

Det vi mest av alt vil at barna skal sitte igjen med etter å ha tilhørt vår lille barnehage er opplevelsen av å høre til, være betydningsfull og ha tro på seg selv og egne muligheter.

4.2 Uteliv og naturen som læringsarena

Fosseskansen barnehage vil bidra til at barn er aktive og lekende. Med vår idylliske plassering med naturen rett utenfor døra kan utelivet være en naturlig arena for både lek, undring, læring, kreativitet og nytte. Barna skal bli glade i å være ute, og vi skal bidra til barnas indre motivasjon til å erfare de mulighetene naturen har å by på. Fosseskansen har et unikt utemiljø både ved barnehagen og i barnehagens nærmiljø, som vi skal bruke aktivt til å gi barna gode og varierte opplevelser. Gjennom dette håper vi at barna skal ta med seg erfaringer om samspillet i naturen, dens nytteverdi og gleden av friluftsliv videre i livet. Vi legger vekt på friluftslivopplevelser gjennom hele året. Gode opplevelser og det vi gjør ute er viktigere for oss enn antall timer vi er ute.

4.3 Miljøbevisst barnehage

Grønt flagg

Fosseskansen barnehage er en miljøbevisst barnehage hvor det å bry seg om naturen, glede seg over opplevelser i naturen og utnytte mulighetene i naturen på en bærekraftig måte er naturlig del av barnehagelivet. I barnehageåret 2009/10 ble barnehagen vår sertifisert med grønt flagg. For å sertifiseres for dette må vi dokumentere hvordan vi jobber med miljø ved barnehagen. Det er nye tema for hvert år og temaene vi har jobbet med ser dere listet opp under. Etter å ha jobbet med grønt flagg en stund er det naturlig å komme tilbake på temaer man har jobbet med tidligere.

Tidligere miljøprosjekter

2009/2010 – Kildesortering av avfall og gjenvinning
2010/2011 – Kjøkkenhage og kaldkompost med hageavfall
2011/2012 – Varmkompostering
2012/2013 – Matglede og kosthold
2013/2014 – Utvidelse av kjøkkenhagen vår
2014/2015 – Gjest i naturen – vi har vært her, men det ser ikke du!
2015/2016 – Bevisstgjøring av materielle verdier
2016/2017 – Frøsanking og såing
2018/2020 – Tre tema:
Trafikk – 1-2 åringer Gjest i naturen – 3-4 åringer Matsvinn – 5 åringer
2021/2022 – Insekter
2022/2023 – Forbruk og Avfall
2023/2024 – Forbruk og Avfall
2024/2025 – Uteområdet
2025/2026 – Lekpreget uteområde

Årets tema 2025/26: Lekpreget uteområde

Med dette temaet har vi fokus på miljø, trivsel, tilbud og muligheter på uteområdet. Vi viderefører fjorårets tema inn i nytt år men legger særlig vekt på hvordan uteområdet er og kan være en lekarena som inspirerer.

Grønn barneby i Trondheim skal inspirere, motivere og støtte barnehager og skoler til videre bærekraftarbeid med kreative måter å møte miljøutfordringene på. Slik kan barn og unge selv delta aktivt i en samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet og livsgrunnlag. Grønt Flagg er en miljøsertifisering for barnehage, grunnskole og videregående skole. Ordningen er tilknyttet det europeiske ECO-Schools nettverket som eies og drives av FEE. Grønt flagg er et synlig bevis på at barnehagen gjennomfører miljøprosjekter på et høyt nivå og prioriterer miljøet i daglig drift. Grønt flagg er et internasjonalt symbol.

5. Samarbeid og medvirkning

5.1 Barns medvirkning

«Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen» (RP, 2017, s. 17)

Vi skal la oss lede av barns nysgjerrighet og forskertrang. Barns innspill, engasjement og ønsker skal være ledende for hverdagen. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet. Alle barna skal medvirke i barnehagehverdagen uavhengig av alder og modenhet. Barn skal ikke få et ansvar de ikke er klar for. Personalet må være lydhør og følge opp barnas uttrykk og behov også der hvor barnet ikke har språk for å uttrykke det. Å kunne bidra til å påvirke innholdet i egen hverdag bidrar til utviklingen av egen stemme og opplevelsen av fellesskap og demokrati. Barnehagen har en viktig funksjon som en av de første møtene med demokratiet. Vi skal bidra til at barna får positive erfaringer med forskjellighet og mangfold. Ved å inkludere alle, la alle ytre seg, bli hørt og delta legger barnehagen grunnlaget for barnets livsmestring og opplevelse av verdi.

Barns medvirkning er i stor grad avhengig av våre holdninger som voksne i møte med barna. Derfor er det viktig at vi er bevisst vår rolle og stadig evaluerer vår praksis slik at vi sikrer at alle blir hørt og respektert for sine tanker og innspill. Rammeplanen er tydelig på at vi skal legge til rette for en praksis hvor barnets stemme skal være synlig og at barna skal ha en reell mulighet for innflytelse i sin hverdag her i barnehagen. Det handler om å gi barna medansvar i demokratiske prosesser.

5.2 Foreldresamarbeid

Samarbeidet mellom oss i barnehagen og barnas hjem skal bygge på gjensidig respekt, tillit og åpenhet. Foreldrene kjenner sitt barn på sine arenaer, barnehagen ser barnet både i gruppe og som enkeltbarnet. En god kommunikasjon er viktig for den helhetlige omsorgen for barnet. En ærlig og anerkjennende dialog mellom de ansatte i barnehagen og foresatte er viktig for et godt samarbeid. I Fosseskansen barnehage verdsetter vi foreldrenes engasjement og ønsker å få til det beste samarbeidet med alle. Vi har foreldre i styret og samarbeidsutvalget i barnehagen. Vi har brukerundersøkelser for å få tilbakemeldinger fra foreldre som vi benytter i våre vurderingsarbeider. I tillegg legger vi vekt på samtalen i hente- og bringesituasjon for å opparbeide et nært og godt samarbeid med alle foreldrene. Samtidig vil alltid barna og deres behov komme først så når hente-bringesituasjoner er hektiske kan det derfor bli mindre til prat. Et godt alternativ ved behov er å be om en samtale for å få bedre rom for dialogen. Noen av arenaene for foreldrearbeid som vi har ser dere i listen under.

- Oppstartsamtaler når nye barn starter
- Foreldresamtaler hvert halvår
- Foreldremøter en til to ganger i året
- Foreldreråd og samarbeidsutvalg
- Tradisjonsarrangementer hvor barnas foreldre/nærkontakter inviteres
- Daglig kontakt i bringe/hente situasjoner
- Brukerundersøkelse
- E-barnehage hvor vi både informerer, har dialog og dokumenterer

Barnehageloven kapittel II § 4 om foreldreråd og samarbeidsutvalg:

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø»

«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehagens eier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget»

Alle foreldre med barn i Fosseskansen barnehage AS utgjør barnehagens foreldreråd. På høstens foreldremøte velger foreldreråd to foreldrerepresentant til Samarbeidsutvalget (SU). SU har ansvaret for godkjenning av årsplan, brukerundersøkelse og eventuelt andre saker som meldes SU.

5.3 Samarbeid med eksterne

For barnehage vår er det viktig å ha godt internt samarbeid og foreldre er en viktig intern samarbeidspartner for oss. I tillegg til det interne samarbeidet vil barnehagen også ha samarbeid med eksterne aktører. Det kan være alt fra leverandører av tjenester til barnehagen, som bedriftshelsetjeneste mm, til mer lovpålagte tjenester. Noen av samarbeidene er faste over tid, mens andre er mer sporadisk eller i perioder. Vi vil trekke fram noen samarbeid som er viktig å nevne at barnehagen har.

- Barne- og familietjenesten (BFT) og Helsestasjon: Vi samarbeider blant annet med Barne- og familietjenesten i Trondheim kommune og spesialisthelsetjenesten. De kan tilby både foreldre og barnehagen veiledning og støtte slik at barn som trenger det får best mulig hjelp. Barnehagen kan også bli bedt om informasjon fra noen eksterne instanser hvor barnehagen er lovpålagt å samarbeide.
- Klyngebarnehagene: I tråd med helhetlig modell for inkluderende praksis som Trondheim kommune innførte for alle barnehager samarbeider vi med barnehagene i klynga vår. Disse barnehagene er lokalisert i nærheten av vår barnehage og har treffpunkter for å lykkes i intensjonen om at «alle barn skal ha et tilpasset, inkluderende og likeverdig tilbud i barnehage, uavhengig av hvilken barnehage barnet går i. Modellen skal bidra til at alle opplever seg som en del av et fellesskap og opplever tilhørighet i barnehagen. Modellen legger til rette for en tettere og mer systematisk samhandling mellom ansatte i laget rundt barnet» (Fra Trondheim kommunes nettside om «sammen om barna»).
- Familiebarnehager: Vi har samarbeid med fem familiebarnehager i nærområdet. Dette samarbeidet kan omhandle alt fra å dra på tur sammen, invitere på hverandres arrangementer og mer.
- Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) og andre utdanningsinstitusjoner: Vi samarbeider med ulike utdanningsinstitusjoner. Samarbeidet vår med DMMH innebærer at barnehagen i perioder vil ta imot studenter. Sammen med DMMH er praksisfeltet i barnehagen en viktig aktør i barnehagelærerutdanningen, og vi er derfor en av praksisbarnehagene som bidrar til at studentene opplever helhet og sammenheng i utdanningen.

5.4 Digitale plattformer

Digitale plattformer er en del av hverdagen i barnehagen. Det benyttes både til kommunikasjon internt og for synliggjøring og dokumentasjon eksternt. Noen digitale ressurser bidrar til kommunikasjon og sammenheng internt, mellom ansatte eller mellom foreldre og barnehagen. De digitale systemene barnehagen benytter til dette leveres av barn-nett som har utviklet både personalweb og ebarnehage som barnehagen benytter. Andre digitale plattformer har hensikt å synliggjøre, informere og profilere mot eksterne. Til dette formålet har barnehagen en nettside (levert av barn-nett), i tillegg til at vi benytter facebookside og instagram for å gi et lite blikk inn i hverdagen vår i barnehagen. Barnehagen har i tillegg digitale plattformer tilknyttet eksterne tjenesteleverandører, som bedriftshelsetjeneste, regnskapstjenester og Vigilo i samarbeid med Trondheim kommune for opptak av barn.

6. Årets gang – tradisjonsplan

Informasjon med datoer og mer legges ut i ebarnehage for foreldre.

Måned		Aktivitet/arrangement	Deltakere (gjelder)
August		Oppstart og tilvenning	Nye barn og foreldre
September - oktober		Foreldremøte Foreldreråd Første Su-møte Brannvernuke	Alle foreldre og ansatte Alle foreldre SUrepresentanter Barn og ansatte
Oktober		Foreldresamtaler Høstfest	Pedagogiske leder/bhglærere og foreldre Foreldre, ansatte, søsken, besteforeldre mv
November		Hente juletre	Barn og ansatte
Desember		Julegrantenning Luciafeiring og lysfrokost Julebord Nissefest	Foreldre, barn og ansatte Foreldre, barn og ansatte Barn og ansatte Barn og ansatte
Januar – februar		Samisk periode med markering av samenes nasjonaldag 6.februar	Barn og ansatte
Februar		Karneval (fastelavn) Tur i skileiken Fosseskansenleikene	Barn og ansatte Barn og ansatte (ihvertfall storbarn) Barn og ansatte
Mars		Foreldresamtaler Foreldremøte	Pedagogiske leder/bhglærere og foreldre Foreldre og ansatte
Mars – april		Påskeaktiviteter • Palmesøndag • Siste måltid • Diverse påskeaktiviteter	Skolestartere og ansatt Skolestartere og ansatt Barn og ansatte
April		Foreldredugnad	Foreldre, barn og eiere
Mai		17. mai feiring (16/5)	Barn og ansatte, inviterer familiebarnehager
Juni		Overnatting Sommerfest Avslutningsmarkering for skolestartere	De to eldste årskullene og ansatte Foreldre, besteforeldre, søsken mm + barn og ansatte Skolestartere og ansatt
Juli		Betalingsfri måned i juli og ingen matservering. Alle må ha med all mat og drikke selv.	Foreldre, barn, ansatte
GOD SOMMER			

7. Planleggingsdager 2025-2026

15. august 2025
9. oktober 2025
10. oktober 2025
30. januar 2026
26. juni 2026

Fosseskansen barnehage er en liten barnehage med et stort hjerte. En barnehage hvor det er godt å være og hvor viktige mellommenneskelige verdier vektlegges.

